

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 6C/150/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313206381
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Holeščáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2018:5313206381.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou Mgr. Annou Holeščákovou v spore žalobcov: 1) H. W., nar. X.XX.XXXX, bytom S. Č.. XXX, XXX XX K., 2) P. S.K., nar. XX.X.XXXX, bytom S. Č.. XXX, XXX XX K., 3) Q. F., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XXX, XXX XX K., žalobcovia v rade 1 až 3 všeci právne zastúpení Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s. r. o., so sídlom Potočná 2835/1A, Čadca, IČO: 36 866 849, proti žalovanému: Stredoslovenská distribučná a.s., IČO: 36 442 151, so sídlom Pri Rajčianke 2927/8, 010 47 Žilina, o zaplatenie škody s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi v 1) rade sumu 56,05 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 55,- € od 6.8.2013 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1,05 € od 3.2.2016 do zaplatenia, v lehote do troch dní po právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi v 2) rade sumu 44,40 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 44,40 € od 8.8.2013 do zaplatenia, v lehote do troch dní po právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi v 3) rade sumu 648,90 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 648,90 € od 6.8.2013 do zaplatenia, lehote do troch dní po právoplatnosti rozsudku.

IV. Žaloby žalobcov v rade 1) až 3) vo zvyšnej časti z a m i e t a .

V. Žalobcovi v rade 1) p r i z n á v a voči žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

VI. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi v rade 2) n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 58,40%.

VII. Žalobcovi v rade 3) p r i z n á v a voči žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 51,02%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia v rade 1) až 3) (každý samostatne) sa podanými žalobami doručenými súdu 20.6.2013 domáhali voči označenému žalovanému náhrady škody, ku ktorej došlo 16.2.2013 v dôsledku poruchy transformátora v obci K., časť K., S. L. S., kedy došlo nielen ku škodám na majetku obce, ale i jednotlivých občanov bývajúcich v predmetnej lokalite. V liste zo dňa 19.2.2013 Obec K. žiadala Stredoslovenskú energetiku, a.s. o preplatenie škody spôsobenej 16.2.2013 v obci K. a to nielen vo

svojom mene, ale i v mene občanov obce K., medzi inými aj žalobcov. Stredoslovenskú energetiku vyzvala na náhradu škody z dôvodu, že má so Stredoslovenskou energetikou uzatvorenú zmluvu o dodávke elektriny, na základe ktorej pravidelne, riadne a včas uhrádza faktúry za elektrinu. Na danú žiadosť obdržala obec K. odpoveď dňa 13.3.2013 od žalovanej strany s uvedením, že za predmetné škody nezodpovedá. Dňom 28.5.2013 žalobcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyzvali žalovaného na úhradu predmetných škôd spôsobených poruchou transformátora v obci K.. Odpoveď zo dňa 7.6.2013 bola zamietavá, pričom žalovaná tvrdila, že nie je zodpovedná za predmetné škody a zvýšenie napätia bolo spôsobené poruchou transformátora. Žalobcovia za pasívne vecne legitimovaného v konaní považovali Stredoslovenskú energetiku - Distribúciu, a.s., ktorá je na území Slovenskej republiky prevádzkovateľom prenosovej sústavy a zabezpečuje distribúciu elektrickej energie do domácností žalobcov. Žalovaná má distribúciu elektriny uvedenú aj ako predmet činnosti v obchodnom registri i v samotnom názve spoločnosti Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s. (podľa stavu ku dňu podania žaloby). Po právnej stránke nárok kvalifikovali všetci žalobcovia (zast. jednotne jedným zástupcom) v zmysle zákonných ustanovení § 420 ods. 1, § 420a) a 442 Občianskeho zákonníka s tým, že žalovaná nezabezpečila riadnu distribúciu elektriny do domácnosti žalobcov, porušila tak svoju právnu povinnosť konať tak, aby nedochádzalo ku škodám. Protiprávnym konaním spôsobila škodu, za ktorú aj zodpovedá.

2. Žalobca v rade 1) si uplatnil v žalobe nárok na škodu v sume 55,- € spolu s úrokom z omeškania 8,5% ročne zo sumy 55,- € od 21.6.2013 do zaplatenia. Škoda v sume 55,- € mu vznikla (v dôsledku poruchy transformátora) na satelitnom prijímači Openbox S1 (žaloba podaná pod sp. zn. 6C/150/2013).

3. Žalobkyňa v rade 2) si uplatnila nárok na náhradu škody v sume 213,42 € spolu s úrokom z omeškania 8,5% ročne zo sumy 213,42 € od 21.6.2013 do zaplatenia. Škoda v sume 213,42 € jej vznikla v dôsledku poruchy transformátora na satelitnom prijímači sat. komplet strong 6500 (žaloba podaná pod sp. zn. 6C/179/2015).

4. Žalobca v rade 3) si uplatnil nárok na škodu v sume 859,30 € spolu s úrokom z omeškania 8,5% ročne zo sumy 859,30 € od 21.6.2013 do zaplatenia. Škoda v sume 859,30 € mu vznikla v dôsledku poruchy transformátora na TV prijímači SHARP LC 40LE814E vo výške 849,- €, žiarovkách 10,50 € (žaloba podaná pod sp. zn. 6C/151/2013).

5. Žalobcovia (všetci zhodne) na preukázanie tvrdení v podanej žalobe predložili súdu odpoveď žalovaného právneho zástupcovi žalobcov zo dňa 7.6.2013, žiadosť Obce K. adresovanú žalovanému o preplatenie spôsobenej škody zo dňa 16.2.2013, odpoveď žalovaného zo dňa 13.3.2013 na žiadosť obce. Žalobca v rade 1) predložil doklad o hradení elektriny za obdobie 5/2013 ako i doklad o zakúpení prijímača Openbox S1 v sume 55,- €. Žalobkyňa v rade 2) predložila doklad o zakúpení sat. kompletu STRONG v celkovej sume 5490,- Kč a doklad, že hradí elektrinu v sume 56,- € mesačne (doklad za obdobie 5/2013). Doklady boli vystavené na manžela žalobkyne. Žalobca v rade 3) predložil doklad o zakúpení televízie Sharp v cene 849,- € (doklad z 27.3.2011) a doklad o zakúpení žiaroviek v celkovej cene 10,50 € zo dňa 19.2.2013.

6. Uznesením súdu zo dňa 13.5.2014 súd predmetné súdne spory vedené samostatne pod spisovými značkami 6C/150/2013, 6C/151/2013 a 6C/179/2013 spojil na spoločné prejednanie a rozhodnutie pod sp. zn. 6C/150/2013.

7. Súd v konaní v nadväznosti na návrhy strán sporu vykonal dokazovanie v záujme hospodárnosti súdneho konania (s prihliadnutím na prebiehajúce spory ďalších fyzických osôb bývajúcich v obci K. voči žalovanému, ktorí si uplatnili nároky na náhradu škody v zmysle škodovej udalosti zo dňa 16.2.2013) na podklade návrhov strán sporu a to pripojením vyjadrenia znalca J.. V. č. 2/2016 pre účely posudku vo veci 11C/63/2013, vykonal rozsiahle dokazovanie na preukázanie skutkového stavu, a to predovšetkým výsluchom strán v konaní (žalobcov v rade 1 až 3), žiadosťou o preplatenie škody, odpoveďou na žiadosť, výpisom z Obchodného registra žalovanej, platobným rozkazom, odporom voči platobnému rozkazu, vyjadrením k odporu, znaleckým posudkom J.. Q. V., vyjadreniami k znaleckému posudku, vyjadrením znalca k námietkam J.. V. č. 1/2015, predloženým znaleckým posudkom č. 335/2015 Ú. B. J. Ž. L. M. Ž. a ďalej dôkazmi vykonanými v konaní sp. zn. 11C/63/2013, a to znaleckým posudkom J.. Q. S., W.. č. 4/2016, oboznámením sa so zápisnicou vrátane vyjadrení k znaleckému posudku, vyjadrením znalca k námietkam žalovanej a ďalším spisovým materiálom, pričom mal preukázaný skutkový stav:

8. Žalobca v rade 1) H. W. uviedol, že pozeral večer televíziu, nastal výbuch elektriny a zhorelo mu všetko, čo mal zapnuté v zástrčkách. Bol to televízor, video, satelit, počítač, dva reproduktory. Televízor dal opraviť, lebo bol v záruke, opravili ho zadarmo. Iba satelit, ktorý kúpil, od tohto mal doklady, od starého satelitu doklady nemal. Viacerym občanom v obci sa stalo rovnaké, pretože elektrikári robili nový transformátor a pustili tam sivejší prúd ako mali a tým sa to mohlo stať. Keď videl, že je satelit spálený, kúpil si preto nový. Opravovať ho nedával, lebo oprava je drahšia ako nový satelit.

9. Žalobkyňa v rade 2) P. S. uviedla, že pozerali s manželom televíziu, zacítili zápach a preto prešli všetky miestnosti v dome a zistili, že je to od satelitného prijímača, všetko rýchlo vypli a potom aj od susedky zistili, že aj jej sa niečo také stalo. Nakrátko bolo pracovníkmi v obci vyhlásené v rozhlase, že sa ako poškodení môžu domáhať náhrady škody. Prijímač nebol v záruke, mohol mať päť rokov a ich známy, ktorý takéto veci opravuje, uviedol, že je poškodený server ako najdôležitejšia súčiastka a opraviť to nepôjde. Výmena by bola rovnako drahá ako nový a preto si zakúpili nový satelit.

10. Žalobca v rade 3) Q. F. vo výpovedi uviedol, že v jarných mesiacoch roku 2013 vo večerných hodinách okolo 20:00 hod. mala jeho manželka zapnutý televízor vo vnútri domu, on bol v maštali a na dvore. Niekoľko dní predtým tam boli pracovníci energetiky a opravovali tam niečo na elektrickom vedení, videl ich tam najmenej troch. Keď bol v maštali, videl veľkú žiaru na dvore pri svetle a naraz prasklo a prestalo svietiť. Manželka mu povedala, že zhorel televízor, svetlo, že sa niečo stalo. Taktiež aj susedom na tej istej trase sa to stalo, asi 15-ti sa zišli na obecnom úrade, ktorí taktiež mali poškodené spotrebiče a starosta im povedal, že si to budú uplatňovať ako náhradu škody. V dôsledku udalosti sa mu poškodil televízor, tento odhodil do kontajnera, mal poškodené aj tri žiarovky - jednu v kuchyni, jednu v chodbe a jednu na dvore, boli to úsporné žiarovky, ktoré sa úplne rozleteli. Elektrikári, ktorí opravovali predtým elektrinu, to opravovali aj potom.

11. Súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie za účelom preukázania výšky škody na spotrebičoch žalobcov v rade 1 až 3. Znalec J. Q. V. v znaleckom posudku č. 10/2014 (č.l. 46-76 spisu) vyčíslil hodnotu škody u každého žalobcu individuálne. Znalec v znaleckom posudku uviedol, že nebezpečenstvo pre elektrický spotrebič vzniká vtedy, ak sú zapojené súčasne na rôzne fázy elektrické spotrebiče, preruší sa vodič PEN, zvýšené napájacie napätie je príčinou ich poškodenia, pretože hodnota združeného napätia 400V sa rozdelí na elektrické spotrebiče podľa veľkosti ich vnútorných odporov. Znalec v znaleckom posudku jednoznačne uviedol, že poškodenie elektrických spotrebičov žalobcov v rade 1 až 3 vzniklo v priamej súvislosti s poruchou predmetného transformátora v obci K., časť K. - S. L. S. dňa 16.2.2013. V čase udalosti došlo k zvýšeniu napájacieho sieťového napätia nad dovolené hodnoty, ktoré poškodilo predmetné, v tom čase pripojené spotrebiče. V rámci popisu predmetnej udalosti (č.l. 48 spisu) znalec tiež uviedol, že pracovníci žalobcu vykonávali opravu poruchy na predmetnej transformačnej stanici, po ich odchode došlo po cca 15-tich minútach k výpadku všetkých troch poistiek. Príčinou mohol byť skrat. Dispečing žalovaného dal pokyn na vypnutie úsekového prepínača VN pred trafostanicou a po vykonanej kontrole táto bola opäť uvedená pod napätie. Meranie na predmetnom transformátore ukázalo, že nemá požadované hodnoty vo všetkých fázach a preto bola 22kV linka vypnutá. Podľa svedkov sa pred prvým vypnutím o cca 17 hodine objavil na transformátore záblesk. problém elektriny pokračoval až do neskorých nočných hodín. V tomto období došlo postupne k poškodeniu elektrických spotrebičov u jednotlivých odberateľov v tom čase pripojených na sieť (26 rodinných domov). Žalobcovi v rade 1) tak vznikla škoda v sume 56,05 € na satelitnom zariadení Openbox S1, ktorú suma predstavuje zostatkovú hodnotu satelitného zariadenia. Zostatková hodnota satelitného prijímača Sat komplet strong, ktorý bol poškodený žalobkyňou v rade 2), predstavuje sumu 44,40 €. Zostatková hodnota televízneho prijímača Sharp LC 40LE814E predstavuje sumu 638,40 € a hodnota žiaroviek je 10,50 € (3ks), čo predstavuje celkom 648,90 € vo vzťahu k škode uvádzanej žalobcom v rade 3) Q. F.. Za znalecký posudok bolo znalcovi priznané znalecké v celkovej sume 525,89 €, z ktorej sumy 275,89 € predstavujú trovy preddavkované štátom, ktoré neboli pokryté zálohou zloženou stranou sporu (uznesenie č.l. 93 spisu). Predmetné trovy na základe uznesenia súdu zo dňa 10.8.2015 uhradil žalovaný (záznam o zložení č.l. 111 spisu)

12. S predmetnými závermi znalca sa stotožnili žalobcovia v rade 1 až 3 a svoje žaloby upravili s poukazom na rozsah škody u toho - ktorého žalobcu návrhmi prostredníctvom právneho zástupcu, ktorú zmenu súd pripustil uznesením (č.l. 112 spisu), ktorým konanie v časti nároku navrhovateľky v rade 2) čo do sumy 169,02 € a vo vzťahu k žalovanému čo do sumy 210,60 € zastavil a vo vzťahu k žalobcovi v rade 1) pripustil zmenu rozsudového návrhu (jeho rozšírenie) v znení, že žalovaný

je povinný uhradiť žalobcovi sumu 56,05 € spolu s 8,5% úrokom z omeškania zo sumy 56,05 € od 21.6.2013 do zaplataenia.

13. Žalovaný na svoju obranu predložil súdu znalecký posudok č. 335/2015 (č.l. 118 spisu) vypracovaný Ú. B.F. J. Ž. L. M. Ž., v ktorom posudku znalecký ústav zodpovedal na otázku zadanú žalovaným, že zo strany žalovaného ako prevádzkovateľa distribučnej siete boli vykonané všetky predpísané činnosti na zabezpečenie prevádzky a údržby zariadení distribučnej siete stanovené platnou legislatívou SR. Nad rámec legislatívy bola použitá aj metóda termovízneho merania. Ani táto neavizovala náznak možného vzniku poruchy a zo strany SED, a. s. nebolo možné tento jav predvídať. Žalovaný v rámci ďalšej obrany (v podaných odporcoch proti platobným rozkazom vydaným v rámci toho - ktorého spojeného spisového materiálu) uviedol a poukázal na prevenčnú povinnosť podľa Občianskeho zákonníka a to na ustanovenie § 415, v zmysle ktorého každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Žalobcovia si mali zabezpečiť prepäťovú ochranu, čím sa mohlo predísť škode. Týka sa to hlavne škôd, ktoré sú spôsobené v dôsledku nezavinených objektívnych udalostí ako napr. pád elektrických vedení, či búrka, ktorá by mohla spôsobiť prepätie, pretrhnutie vedenia, atď., kde nemožno zavinenie pričítať konaniu konkrétnej osobe. Poukázal aj na ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne, a to z dôvodu prevenčnej povinnosti zo strany žalobcov. Vo všeobecnosti už stará rímska zásada „Causa nocet domino“, teda že náhoda ide k ľarche vlastníka určitej veci. Poruchu na transformátore žalovaný nespôsobil a tým poukazuje na § 31 ods. 1 písm. e) bod 6 zákona o energetike č. 251/2012 Z.z., v zmysle ktorého prevádzkovateľ distribučnej sústavy má právo obmedziť alebo prerušiť bez nároku na náhradu škody okrem prípadov, ak škoda vznikla zavinením prevádzkovateľa distribučnej sústavy, v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutnú dobu distribúciu elektriny pri poruchách na zariadeniach sústavy a počas ich odstraňovania. Žalovaný si plní povinnosti v zmysle zákona a príslušných noriem, vykonáva preventívne prehliadky a revízie distribučných zariadení na predchádzanie porúch a zabezpečenie spoľahlivej prevádzky. Z uvedených dôvodov žalobcom nevznikol žiadny nárok na uplatnenie v konaní finančného plnenia vo vzťahu k žalovanému.

14. K podaným odporom sa vyjadril právny zástupca žalobcov, pričom uviedol, že žalobcovia zakúpili elektrické spotrebiče a zapojili ich v súlade s návodom na použitie, pričom nikde na týchto výrobkoch nebolo uvedené, že by sa akýmkoľvek spôsobom považovali za citlivé, resp. že by mali zabezpečiť prepäťovú ochranu. Žalovaný zodpovedá za vzniknuté škody na základe objektívneho princípu, bez ohľadu na zavinenie, je povinný dodržiavať kvalitu dodávok elektriny a poskytovaných služieb, ako aj zabezpečiť spoľahlivé bezpečné a účinné prevádzkovanie sústavy. Im ako odberateľom elektrickej energie nevyplýva povinnosť zabezpečiť si prepäťovú ochranu zo žiadneho právneho predpisu a považuje za neprípustné, aby niesli bremeno zodpovednosti za škodu vzniknutú na transformátore, za ktorú žalovaný objektívne zodpovedá. Prevádzkovateľ ako osoba majúca prospech z tejto prevádzkovej činnosti je povinný znášať aj sprísnené podmienky jeho zodpovednosti. Navyše žalobcovia žiadnu svoju povinnosť neporušili a nie sú povinní niesť ani bremeno zodpovednosti, ktoré v tomto prípade má žalovaná. Pokiaľ žalovaná poukazuje na zákonnú dikciu, ktorá ju oprávňuje obmedziť alebo prerušiť v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutnú dobu distribúciu elektriny pri poruchách na zariadeniach sústavy a počas ich odstraňovania, a to bez nároku na náhradu škody, táto dikcia sa nevzťahuje na daný spor. Škoda na elektrických spotrebičoch v domácnosti nevznikla v dôsledku obmedzenia alebo prerušenia distribúcie elektriny, ale z dôvodu, že žalovaná ako distribútor elektrickej energie do domácnosti nezabezpečila adekvátnu prevádzkyschopnosť prenosovej sústavy, spoľahlivú a bezpečnú dodávku elektrickej energie, následkom čoho došlo k vzniku prepätia v prenosovej sústave. V dôsledku poruchy na transformátore bola do domácnosti dodávaná elektrická energia s veľkým napätím, došlo k prepätiu, čo spôsobilo značné škody na majetku, pretože došlo k vzniku škôd na spotrebičoch, ktoré sa už nedajú nijakým spôsobom opraviť. Žalovaný nezabezpečil spoľahlivú a bezpečnú dodávku elektrickej energie do domácnosti, čím porušil svoju zákonnú stanovenú povinnosť § 11 a § 28 zákona 251/2012 Z.z. o energetike.

15. Právny zástupca žalobcov vo vyjadrení doručenom súdu 26.7.2017 (č.l. 155 spisu) uviedol, že znalec J. V. v posudku č. 6/2014 predloženom v súdnom konaní 11C/63/2014 uviedol, že transformátor nebol chránený, bol vysoko predimenzovaný, za haváriu nesie zodpovednosť prevádzkovateľ distribučnej sústavy. Revízny technik p. Q. W. č. OSV.0146/30/07 EZ-E-E1-A/osv vykonal pravidelnú odbornú prehliadku a odbornú skúšku elektrického zariadenia predmetnej trafo stanice dňa 30.10.2009 s celkovým hodnotením, že elektrické zariadenie v rozsahu vykonanej skúšky vyhovuje bezpečnej

prevádzke. Revízy technik sa odvoláva na protokol č. CA-2009-06-20 hlásenie o vykonanej kontrole TS a TR pre DTS 232/ts/K. L. V. vykonanej 16.6.2009. Tento materiál nie je súčasťou revíznej správy a nebol znalcom predložený. Nakoľko istenie transformátora nevyhovovalo už v roku 2009, revízna správa nemala byť kladná s konštatovaním, že elektrické zariadenie vyhovuje bezpečnej prevádzke. Prevádzkovateľ, ak by vykonával plánovanú údržbu a opravy na predmetnom elektrotechnickom zariadení, tak hlavný istič s prúdom 250 A by bol vymenil za iný istič s požadovanou hodnotou prúdu (do 150 A). Opätovne poukázal na objektívnu zodpovednosť žalovaného. Súčasne predložil i znalecký posudok č. 6/2014 znalca J. V., na ktorý poukazoval vo svojom vyjadrení (vyjadrenie s posudkom boli doručené žalovanému 28.8.2017).

16. Žalovaný navrhol doplniť dokazovanie oboznámením sa so spisom vo veci 11C/63/2013 (o tomto dôkazu na pojednávaní 5.6.2018 upustil) ako i oboznámením sa s vyjadrením č. 2/2016 k posudku č. 335/2015, výpoveďami svedkov a znalca na pojednávaní 20.6.2016, kontrolným posudkom 4/2016 a vyjadrením sa žalovaného k predmetnému posudku zo dňa 11.1.2017, ktoré dôkazy súd pripojil do spisu.

17. Znalec J. Q. V. vo vyjadrení č. 2/2016 (č.l. 188 spisu) vypracovanom vo vzťahu k predloženému posudku ÚSI č. 335/2015 pre účely súdneho konania vo veci 11C/63/2013 uviedol, že predmetný transformátor nebol chránený proti preťaženiu, pretože hlavný istič na sekundárnej strane bol vysoko predimenzovaný (menovitý prúd ističa bol 250 A), menovitý sekundárny prúd transformátora bol len 144 A a istič bol schopný vypnúť preťaženie až pri prúde 312 A. Preťaženie dosahovalo 217 %. Transformátor bol dlhodobo preťažovaný, zvlášť v zimných mesiacoch. Takýto prúd pre predmetný transformátor je neúmerne vysoký a havária bola neodvratná.

18. Podľa kópie znaleckého posudku č. 4/2016 znalca J. Q. S. (č.l. 196 spisu) mal súd preukázané, že znalec uviedol, že škoda na zariadeniach vznikla v dôsledku poruchy na zariadeniach odporcu (žalovaného). Čo sa týka poruchy transformátora, či mohla byť spôsobená neodvratiteľnou udalosťou (sneh, vlhkosť, zimné mesiace), uviedol, že všetky zariadenia distribučnej sústavy sú projektované a konštruované tak, aby odolávali poveternostným podmienkam v lokalite, v ktorej sú umiestnené, núdzový prípad uvedený v ust. § 20 zák. č. 251/2012 Z.z. v danom prípade nenastal. Pravdepodobnosťou blízkou k istote poruchu transformátora mohli spôsobiť dve príčiny v súbehu a to nesymetrické zaťažovanie - správaním odberateľov, ale aj vyšší prechodový odpor jednotlivých technologických zariadení (nedotiahnuté svorky, nedokonalé spoje). Podľa fotografickej dokumentácie druhou príčinou podľa fotografickej dokumentácie je aj nedokonalý spoj na svorníku prechodníku transformátora, čomu zodpovedajú aj stopy roztaveného kovu. Pri zodpovednom a kvalitnom výkone preventívnej údržby a vykonaní úradných skúšok a odborných skúšok v predpísaných lehotách mohol prevádzkovateľ distribučnej sústavy eliminovať riziko vzniku poruchy, úplne však zabrániť tomuto nemohol, nakoľko o výrobnej závade (nedotiahnutý svorník) nemohol vedieť. Vo vzťahu k prepäťovej ochrane znalec uviedol, že tieto sú schopné reagovať len na určitý typ poruchového deja a žiadny predpis nenariaďuje inštalovať na odberných miestach odberateľovi prepäťové ochrany.

19. Znalec J. S. vo vyjadrení - stanovisku (č.l. 151 spisu vo veci 11C/63/20113 na námietky žalovaného) uviedol, že odborná prehliadka nenahrádza podľa platnej legislatívy úradnú skúšku; nesymetrické zaťažovanie a možnosť jeho eliminácie (nie úplnej) má v rukách odberateľ, ale aj žalovaný SSE-D. Jedinou príčinou nebol len nedokonalý spoj. Týmto mal súd za to, že takto podaným posudkom boli zodpovedané otázky v zmysle „námietok“ vyjadrenia žalovaného k posudku č. 10/2014.

20. K znaleckému posudku č. 335/2015 vyjadril sa znalec J. Q. V., pričom vo vyjadrení č. 2/2016 uviedol, že žalovaný doklady v čase vypracovania znaleckého posudku č. 6/2014 znalcom neposkytol a to termovízne meranie zariadenia predmetnej distribučnej trafo stanice objektu 232/TS K. zo dňa 9.1.2013, interne riadiaci dokument SSE-D, poriadok preventívnych činností z marca 2012, hlásenie o vykonanej kontrole nad TS a TR vykonanej 16.6.2009 a plán kontrol žalovanej na mesiac január 2013. Nič to však na podstate veci nemení so zistenými skutočnosťami, ktoré znalec spolu so svojim konzultantom V. V. S. zistili na predmetnom mieste a uviedli v znaleckom posudku:

a) pred predmetnou udalosťou sa vyskytovali viaceré zvláštne úkazy na vzdušnej NN linke smerujúcej k odberateľovi GOGO SERVICES, s.r.o., v súčasnosti spoločnosť B., s.r.o., ako napr. iskrenie vo vzdušnom vedení, izolátoroch v mieste prvého dreveného podperného bodu. Pôvodná vzdušná linka NN o dĺžke 1 km bola umiestnená na drevených podperných bodoch a prechádzala lesom, kde bola vysoká pravdepodobnosť vzniku porúch, najmä v zimnom období.

b) Transformátor vysokého napätia, nízkeho napätia umiestnený na predmetnej transformačnej stanici o výkone 100 kVA najmä v zimných mesiacoch bol pravdepodobne preťažovaný odberateľom GOGO servis, pretože v areáli sa nachádza rekreačná chatová oblasť. V súčasnom období tento areál (B.) má vlastnú prípojku vysokého napätia so samostatnou transformačnou stanicou.

c) Hlavný istič OEZ Letohrad typu LJ2UX501 24 v predmetnej trafo stanici je o prúdovej hodnote 250 A nastavený na max. Tento istič je pre daný transformátor predimenzovaný, nakoľko maximálny sekundárny prúd transformátora 100 kW je len 144 A. Tento hrubý nedostatok revízny technik v revíznej správe zo dňa 30.10.2009 neuviedol.

d) V čase poruchy dňa 16.2.2013 podľa viacerých svedkov bol napadaný sneh o hrúbke cca 30 cm a vonkajšie teploty boli pod nulou. V takomto počasí nebolo možné ani prakticky, ani technicky vykonať meranie zemných odporov a ďalších meraní, resp. vykonať pochôdzku celej trasy vzdušnej linky v neskorých večerných hodinách ako sa uvádza v stanovisku pracovníka SSE-D.

e) Taktiež niektoré argumenty vo vyjadrení (stanovisku k poruche transformátora na DTS 232/ts/K. L. V.) J.. V. K., zodpovedného pracovníka žalovanej nevystihujú objektívnu pravdu o priebehu deja poruchy opravy.

f) Predmetný transformátor bol dlhodobo preťažovaný, zvlášť v zimných mesiacoch, podradený hlavný istič 250 A nemohol zabrániť sústavnému preťažovaniu transformátora. Bol prúdovo vysoko predimenzovaný až 217 %. Tento hlavný istič by pri preťažení dokázal vypnúť až pri prúde 312,5 A.

21. Znalec súhlasil s časťou záveru znaleckého posudku č. 335/2015, že nad rámec legislatívy bola použitá diagnostická metóda termovízneho merania, ktorá v jeho čase 9.1.2013 neavizovala náznak možného vzniku poruchy. Nemohol sa však stotožniť s tvrdením, že zo strany žalovaného boli vykonané všetky predpísané činnosti na zabezpečenie prevádzky a údržby zariadení distribučnej siete stano vené platnou legislatívou Slovenskej republiky.

22. Oboznámením sa so zápisnicou z pojednávania zo dňa 20.6.2016 mal súd preukázané, že v rámci tohto súdneho konania vedeného pod sp. zn. 11C/63/2013 súd vypočul znalca J.. Q. V. na pojednávaní, ktorý zotrval na záveroch svojho vypracovaného znaleckého posudku. Poukázal na revíziu správu z roku 2010, ktorá bola poskytnutá zo strany žalovanej, v ktorej zistil hrubé nedostatky. Pokiaľ tieto by boli odstránené, nebolo by došlo ani k preťaženiu transformátora, pretože tento bol vysoko predimenzovaný. Obhliadkou na mieste samom tieto skutočnosti osobne zistil. Nebolo povinnosťou domácností, teda fyzických osôb, zabezpečiť si prepäťové ochrany a tieto by ani nepomohli a nezabránili by vzniku škody. Nejedná sa o ojedinelý prípad na Slovensku, takýchto prípadov je viac. Znalec uviedol, že pokiaľ by termovízne meranie v januári 2013 bolo vykonané riadnym spôsobom, takýto náznak možného vzniku poruchy na zariadení by bolo zistené. Pokiaľ by žalovaná vykonala všetky predpísané činnosti na zabezpečenie prevádzky a údržby zariadení distribučnej siete predpísané legislatívou Slovenskej republiky, k vzniku škody by nedošlo. Tvrdenia žalovanej majú len formálny charakter a sú podložené listinnými dôkazmi a v skutočnosti nezrealizované. Obhliadkou na mieste samom zistil, že pravidelná údržba zariadenia zo strany žalovanej realizovaná nebola. Prejavovalo sa to tým, že spoje nie sú riadne dotiahnuté, nie sú vykonané žiadne opatrenia na odstránenie zistených fyzickou kontrolou závad. Podľa názoru znalca takýto stav tam bol už dlhodobý. Ak revízny technik reálne urobil revíziu správu v roku 2010, musel zistiť takéto poruchy a malo by dôjsť k ich odstráneniu. Poškodenie transformátora, tak ako bolo zistené obhliadkou v zmysle fotodokumentácie v znaleckom posudku, jednoznačne preukazuje neodstránenie takéhoto závadného stavu aj po udalosti, ktorá spôsobila vznik škody v domácnostiach. Pokiaľ porucha vznikla v dôsledku maximálneho preťaženia a bola daná výrobná vada, je ťažko preukázať takúto skutočnosť. Je nereálne, aby žalovaná zrealizovala meranie v období, kedy bolo napadaného okolo 20 cm snehu a v čase poruchy, teda 16.2.2013 takýto napadnutý sneh v skutočnosti aj bol. V rámci výpovede realizovanej na pojednávaní svedkom J.. V. K. (strana 5 zápisnice), zamestnanca žalovanej, bolo preukázané, že tento predložil znalcovi revíziu správu z roku 2009 ako podklad pre vypracovanie znaleckého posudku. Pokiaľ sa týka termovízie z 9.1.2013, touto nedisponoval. On sám meranie na rozhodnom mieste nevykonával a nevedel sa presne vyjadriť ku skutočnostiam týkajúcich sa konkrétnej udalosti, pretože pracovníci údržby majú na starosti zabezpečovanie bezpečnostného stavu príslušného zariadenia. Takáto kontrola sa realizuje raz za 4 roky. Spätná kontrola vo vzťahu k pracovníkom údržby realizovaná nie je. Tvrdil, že meranie aj v prípade napadaného väčšieho množstva snehu a teploty vonku pod nulou, je možné, a to prostredníctvom kliešťového meracieho prístroja. Takéto meranie má len informatívny charakter. V konaní vypočutý svedok J.. L. K., ktorý je zamestnancom žalovanej na odbore správa siete ako vedúci, uviedol, že k meraniu zo dňa 9.1.2013 sa nevie vyjadriť. Podľa jeho názoru transformátor nebol preťažovaný, toto by bolo preukázané nameranými hodnotami

a tieto nepotvrdili tú skutočnosť, že by bol preťažený. Dotknutý transformátor po udalosti bol daný do opravovne, ktorá nekonštatovala alebo nezistila preťaženie tohto transformátora na jeho vinutí. Prietok elektrickej energie nebol taký, aby spôsobil poškodenie. Poškodenie bolo zistené na svorníku vo vnútri na jeho spoji, ktorá časť je najmenej preťažovaná, preto k preťaženiu nedošlo v dôsledku chyby na transformátore, ale z dôvodu krátkodobých skratov na sieti. Aj termovízne meranie, ktoré bolo realizované pred udalosťou 9.1.2013, nezaregistrovalo prehriatie tohto spoja. Svedok zotrval na tom, že transformátor zhorel v dôsledku krátkodobých skratových udalostí, ktoré v tom období vznikli, dajme tomu na základe poveternostných podmienok. Termovízne meranie je zamerané len na oteplenie, nie na skutočné otvorenie skrine so zariadením, na podklade termovízneho merania až následne udržbár vykoná kontrolu skutočného zariadenia. Svedok Peter Skorčík (zamestnanec žalovaného) vo výpovedi uviedol, že v rozhodnom období 16.2.2013 mal pohotovosť a na základe hlásenia odberateľa B. išiel na miesto samé, kde zistil, že nefungovala jedna fáza, bola odpálená preponka. Otvorením trafo stanice zistil, že je všetko v poriadku. Až meraním bolo zistené, že jedna preponka bola odpálená. To bola príčina toho, že fáza na B. nefungovala. Bolo to spôsobené nepriaznivými poveternostnými podmienkami. Transformátor preťažovaný nemohol byť. Podľa svedka bolo umiestnené nové trafo.

23. Znalec J.. S. pre konanie vo veci sp. zn. 11C/63/2013 vypracoval znalecký posudok č. 4/2016, v ktorom uviedol, že škoda na zariadeniach žalobkyne vznikla v dôsledku poruchy na zariadeniach žalovanej. Všetky zariadenia distribučnej sústavy, ktoré sú predmetom skúmania v znaleckom posudku, sú projektované a konštruované tak, aby odolávali poveternostným podmienkam v lokalite, v ktorej sú umiestnené. Výnimku tvorí len stav núdze uvedený v § 20 zákona č. 251/2012 Z.z., ktorý však v tomto prípade nenastal. Podľa predložených podkladov jednalo sa o súbeh dvoch príčin, ktoré mohli byť pravdepodobnosťou blízkou k istote spôsobiť poruchu transformátora. Prvou príčinou bolo jeho nesymetrické zaťažovanie, svedčia o tom aj vykonané merania ako hlásenie o vykonanej kontrole na TS a TR. Nesymetrické zaťažovanie transformátora mohlo byť spôsobované správaním sa odberateľov, ale aj vyššími prechodovými odpormi jednotlivých technologických zariadení. V prípade vyhovujúcej selektivity istenia na NN strane, t.j. správne dimenzovaný istiaci prvok (250 A istič je absolútne nevyhovujúci), by tieto nepriaznivé javy zachytil, nakoľko pri zvýšenom prietoku prúdu by zariadenie spoľahlivo vyplo. Druhou príčinou podľa fotografickej dokumentácie na čl. 102 bol ale aj nedokonalý spoj na svorníku prechodky transformátora, čomu zodpovedajú aj stopy roztaveného kovu. Pri zodpovednom a kvalitnom výkone preventívnej údržby a vykonaní úradných skúšok a odborných skúšok v predpísaných lehotách mohol eliminovať riziko vzniku poruchy. Úplne mu však zabrániť nemohol, nakoľko o výrobné závade nemohol vedieť. Znalec ďalej poukázal na zákonné ustanovenia zákona č. 251/2012 Z.z. upravujúcich povinnosti prevádzkovateľa distribučnej siete, v zmysle ktorých mala žalovaná strana postupovať. Žiaden predpis nenariaďuje inštalovať na odberných miestach odberateľovi prepäťové ochrany. Výška škody stanovená v znaleckom posudku znalcom J.. V. (škoda pre účely konania 11C) je stanovená v súlade s platnou legislatívou a je správna.

24. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní poukázal, že žalovaný ako subjekt je zodpovedný za riadnu distribúciu elektriny a zodpovedá aj za zariadenia, prostredníctvom ktorých sa elektrina distribuuje konečným odberateľom. Žalovaný nezabezpečil riadnu distribúciu, porušil svoju právnu povinnosť konať tak, aby nedochádzalo k vzniku škôd a týmto naplnil ust. § 420 OZ a za túto škodu aj zodpovedá. Navrhol, aby súd podanej žalobe žalobcov v celom rozsahu vyhovel.

25. Splnomocnená zástupkyňa za žalovaného na pojednávaní uviedla, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno. Žalovaný preukázal liberačný dôvod s poukazom na závery USI a posudok J.. S., ktorý uviedol, že táto udalosť mohla byť spôsobená výrobnou vadou transformátora. Zo strany žalovaného boli vykonané všetky predpísané činnosti vyžadované zákonom a nad rámec i termovízne merania, ktoré nepreukázali, že by malo dôjsť k nejakej poruche. Za výrobnú vadu a chybu transformátora spoločnosť nezodpovedá.

26. Na súdny spor súd aplikoval tieto zákonné ustanovenia:

Podľa § 420a ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil inému prevádzkovou činnosťou.

Podľa § 420a ods. 2 Občianskeho zákonníka škoda je spôsobená prevádzkovou činnosťou, ak je spôsobená

- a) činnosťou, ktorá má prevádzkovú povahu, alebo vecou použitou pri činnosti,
- b) fyzikálnymi, chemickými, prípadne biologickými vplyvmi prevádzky na okolie,
- c) oprávneným vykonávaním alebo zabezpečením prác, ktorými sa spôsobí inému škoda na nehnuteľnosti alebo sa mu podstatne sťaží alebo znemožní užívanie nehnuteľnosti.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Podľa § 442 ods. 3 Občianskeho zákonníka škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

Podľa § 11 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov ak vznikne vlastníčkovi nehnuteľnosti v dôsledku výkonu práv držiteľa povolenia alebo ním poverenej osoby majetková ujma, má nárok na náhradu škody. Na konanie o náhrade škody sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 31 ods. 3 písm. a), b) zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov prevádzkovateľ distribučnej sústavy je ďalej povinný

- a) zabezpečovať pravidelnú údržbu a obnovu distribučnej sústavy na udržanie kapacity distribučnej sústavy,
- b) dodržiavať minimálne prevádzkové pravidlá pre bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy a zabezpečiť prevádzkovú bezpečnosť sústav.

27. Zákon v ustanovení § 420a ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje zodpovednosť každej právnickej alebo fyzickej osoby za škodu spôsobenú jej prevádzkovou činnosťou. Subjektom zodpovedným za škodu je ten, kto škodu spôsobil pri prevádzkovej činnosti tak, ako je táto vymedzená v tomto ustanovení. Spravidla je to podnikateľ (fyzická alebo právnická osoba), ktorý prevádzkovú činnosť vykonáva vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť (§ 420a OZ a ust. § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka). Predpokladom tejto zodpovednosti teda nie je protiprávny úkon, ale určitá škodová udalosť, ktorá bola príčinou vzniku škody a ktorá bola vyvolaná prevádzkovou činnosťou, teda aj nepriaznivými vplyvmi na okolie. Ustanovenie § 420a OZ na rozdiel od všeobecnej zodpovednosti upravenej v ust. § 420 OZ nevyžaduje protiprávne konanie, avšak vyžaduje príčinnú súvislosť medzi okolnosťami tvoriacimi skutkovú podstatu zodpovednosti majúcimi za následok škodu. V rámci „vivenia“ (§ 420a ods. 3 OZ) je nevyhnutné na strane žalovaného preukázať, že vynaložil všetkú starostlivosť, ktorú možno rozumne požadovať, aby ku škode nedošlo. V súdenom prípade súd dospel k záveru, že činnosť žalovaného je takou činnosťou, ktorá je vykonávaná pravidelne s určitým zámerom a je definovaná zákonom č. 251/2012 Z.z. o energetike.

28. Pre vznik zodpovednosti sa vyžaduje iba existencia škody a príčinná súvislosť škody s prevádzkovou činnosťou. Žalobcov zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať vznik škody a príčinnú súvislosť, nakoľko boli poškodenými. Žalovaného zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázania, že škoda bola dôsledkom skutočnosti uvedených v ust. § 420a ods. 3 OZ a to neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo vlastným konaním poškodeného.

29. V súdenom spore súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobcovia (poškodení) uniesli dôkazné bremeno na rozdiel od žalovaného. Z vykonaného dokazovania mal súd nesporne preukázané, že 16.2.2013 došlo k poruche transformátora v obci K., časť K., S. L. S.. Táto skutočnosť nebola sporná medzi stranami. Spornou od počiatku bolo to, že v dôsledku poruchy transformátora došlo ku škodám na majetku obce a jej jednotlivých občanov bývajúcich v predmetnej lokalite, a teda aj žalobcov v rade 1 až 3, ktorí na základe výzvy zo strany obce si prostredníctvom právneho zástupcu uplatnili nárok na náhradu škody, ktorá im vznikla v dôsledku poškodenia elektronických zariadení, príp. žiaroviek. V konaní vypočutí žalobcovia v rade 1 až 3 zhodne potvrdili, že v rozhodnom období vo večerných hodinách došlo k udalosti, v dôsledku čoho tomu - ktorému žalobcovi sa poškodil spotrebič, ktorý bol zapojený do elektrickej siete. Žalobca v rade 1) uviedol, že pracovníci energetiky tam niekoľko dní predtým opravovali niečo na elektrickom vedení, videl ich tam najmenej zo tri dni niečo robiť. Zhodne žalobcovia potvrdili, že viacerí susedia sa zišli na obecnom úrade, ktorí mali poškodené svoje spotrebiče. Znalec J.. Q. V. v konaní vypracoval posudok, v ktorom pre súd presvedčivo aj v nadväznosti na jeho ďalšie vyjadrenia a stanoviská uviedol (vyjadrenia zostali od podania stanoviska nemenné), že poškodenie

elektrických spotrebičov žalobcov a žalobkyne vzniklo v priamej súvislosti s poruchou predmetného transformátora v obci K., časť K. - S. L. S. dňa 16.2.2013. V čase udalosti došlo k zvýšeniu napájacieho sieťového napätia nad dovolené hodnoty, ktoré poškodilo predmetné spotrebiče. Transformátor nebol chránený proti preťaženiu. Hlavný istič na sekundárnej strane bol vysoko predimenzovaný (menovitý prúd ističa bol 250 A), menovitý sekundárny prúd transformátora bol len 144 A a istič bol schopný vypnúť preťaženie až pri prúde 312 A. Preťaženie dosahovalo 217 %. Takýto prúd pre predmetný transformátor je neúmerne vysoký a havária bola neodvratná.

30. Z vykonaného dokazovania bolo nesporne preukázané, že poškodenie spotrebičov žalobcov a poškodenie transformátora nenastalo v dôsledku nepredvídaných udalostí, alebo prírodných javov (väčšieho množstva snehu a pod.), ako na to poukazoval samotný žalovaný. Nedošlo k tomu ani zavinením poškodených - žalobcov. Z vykonaného dokazovania a vyjadrení súdom ustanoveného znalca ako i znalca J.. S. v čiastočne zhodnej príčine (i keď podľa neho nie jedinej) bolo preukázané, že k poškodeniu transformátora došlo v dôsledku porušenia povinností žalovaného a jeho revízneho technika, ktorý tento vážny nedostatok pre periodickej previerke v roku 2009 nezistil a naopak neuviedol v správe ako zistený nedostatok. Na správnu funkciu transformátora nemá negatívny vplyv zimné obdobie, sneh, dážď a pod. Udalosti predchádzalo nesprávne istenie predmetného transformátora v trafo stanici, ktorý bol dlhodobo preťažovaný a preto za daného stavu za škodu objektívne zodpovedá prevádzkovateľ distribučnej sústavy. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že v deň škodovej udalosti bola opakovane hlásená porucha na predmetnom transformátore. Znalec J.. V. konštatoval, že došlo k porušeniu predpisov zo strany prevádzkovateľa distribučnej sústavy, pričom pokiaľ žalovaný poukazoval na povinnosť prepäťovej ochrany u žalobcov, v tomto smere i súd musí dať za pravdu samotnému znalcovi v tom smere, že žiaden predpis v Slovenskej republike neprikazuje občanovi bývajúcemu v rodinnom dome mať povinne nainštalovanú prepäťovú ochranu proti prepätiam atmosférickým alebo spínacím na prípojke nízkeho napätia do rodinného domu. Súd mal v spore preukázané a žalovaná strana to uviedla taktiež, že príčinou poruchy transformátora bol zvýšený prechodový odpor. Tento odpor vznikol nedokonalým dotiahnutím spojov vo výrobnom podniku. V konaní 11C/63/2013 znalec trval na závere znaleckého posudku a opakovane uvádzal, že transformátor bol predimenzovaný. Takýto hrubý nedostatok revízny technik v revíznej správe zo dňa 30.10.2009 neuviedol, hoci to musel zistiť. Súd v danom spore mal tiež preukázané z výpovedí svedkov žalovaných (jeho zamestnancov), ktorí vo výpovedi uviedli, že otvorenie skrine transformátora sa realizuje, ak je zistený termokamerou únik tepla; znalec J.. Q. V. uviedol, že neboli mu dané termovízne merania a následná kontrola transformačnej stanice zo dňa 9.1.2013, pretože takéto meranie malo tendenčný charakter účelovo fingovať ich vyhotovenie. Pokiaľ by termovízne merania v januári 2013 boli vykonané riadnym spôsobom, náznakov možného vzniku poruchy na zariadení by bol zistený.

31. Pokiaľ žalovaný predložil posudok č. 335/2015 Ú. B. J. Ž. L. M. Ž., tento iba konštatoval, že zo strany prevádzkovateľa distribučnej siete boli vykonané všetky predpísané činnosti na zabezpečenie prevádzky a údržby zariadení distribučnej siete stanovené platnou legislatívou Slovenskej republiky a nad rámec legislatívy mala byť použitá diagnostická metóda termovízneho merania, ktorá neavizovala náznakov možného vzniku poruchy. Poruchu spôsobil náhodný jav, a preto zo strany žalovanej nebolo možné tento jav predvídať. Ú. B. J. mal k dispozícii termovízne meranie zariadení distribučnej siete žalovanej zo dňa 9.1.2013, ktorý podklad súdom ustanovenému znalcovi J.. V. nebol zo strany žalovanej predložený, ďalej interný riadiaci dokument, hlásenie o vykonanej kontrole zo dňa 16.6.2009 a plán kontrol na mesiac január 2013 žalovanej strany. Nič na tom však nemení zistenie súdom ustanoveného znalca J.. V., ktorého podporil v konečnom dôsledku i znalec J.. Q. S., W.. Znalec jednoznačne uviedol, že škoda na zariadeniach žalobcov vznikla v dôsledku poruchy na zariadeniach žalovanej. Všetky zariadenia distribučnej sústavy sú konštruované tak, aby odolávali poveternostným podmienkam v lokalite, v ktorej sú umiestnené. Podľa znalca prvou príčinou vzniku škody bolo nesymetrické zaťažovanie transformátora spôsobované nielen správaním sa odberateľov, ale aj vyššími prechodovými odporami jednotlivých technologických zariadení. Pri zodpovednom a kvalitnom výkone preventívnej údržby a vykonaní úradných skúšok a odborných skúšok v predpísaných lehotách mohol tak žalovaný eliminovať riziko vzniku poruchy, pretože došlo k zvýšeniu napájacieho sieťového napätia nad dovolené hodnoty. Havária bola neodvratná pretože k preťaženiu došlo až v rozsahu 217 %. Súd na podklade týchto znaleckých záverov nemal na strane žalovaného preukázaný leberačný dôvod, pre ktorý by nezodpovedal za škodu, ktorá vznikla v dôsledku zanedbania jeho povinností jednotlivým obyvateľom obce a v tomto spore žalobcom v rade 1 až 3, hoci zo zákona o energetike má povinnosť

zabezpečiť prevádzkyschopnosť sústavy, dodržiavať kvalitu dodávok elektriny a poskytovaných služieb, ako aj ďalšie iné povinnosti.

32. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaný zodpovedá za škodu, ktorá vznikla poškodením zariadení žalobcov v nadväznosti na ust. § 420a OZ, nakoľko v dôsledku nesprávneho fungovania, preťaženia transformátora, kde pracovníci žalovaného nedodatočne realizovali údržbu a nezistili tak poruchu, došlo k udalosti, ktorá mala priamy vplyv na žalobcov v rade 1 až 3 a to vo forme poškodenia satelitov, televízorov, žiaroviek, ktorých náhrada bola v tomto spore voči žalovanému ako nesporne pasívne legitimovanému subjektu uplatnená.

33. Vo vzťahu k výške škody súd mal preukázané, že žalobcovia pred podaním žaloby nemali jednoznačne preukázanú - ustálenú výšku škody. Túto výšku škody v znaleckom posudku č. 6/2014 znalec J.. Q. V. vyčíslil vo vzťahu k tomu ktorému žalobcovi, pričom strana žalovaného konkrétnu výšku nerozporovala, nepredložila žiadny dôkaz, ktorým by skutočnosti uvádzané znalcom čo do výšky - škody poprela, vyvrátila. Súd na podklade toho priznal konkrétnym žalobcom škodu, ktorá bola vyčíslená znalcom J.. V. v nadväznosti na dispozitívny úkon žalobcov realizovaný prostredníctvom právneho zástupcu čo do čiastočného späťvzatie u žalobcov v rade 2 a 3 a rozšírenia žaloby u žalobcu v rade 1). Súd tak priznal žalobcovi v rade 1) náhradu škody v sume 56,05 € na satelitnom zariadení Openbox S1, žalovanej v rade 2) za satelitný prijímač Sat komplet strong, v sume 44,40 € a žalobcovi v rade 3) za televízny prijímača Sharp LC 40LE814E 638,40 € a hodnotu žiaroviek 10,50 € (3ks) čo predstavuje celkom 648,90 €.

34. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka - ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

35. Výšku úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch určuje Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z. vo svojom § 3. Do 31. 1. 2013 bola výška týchto úrokov 8 % + základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej aj ECB) platná k prvému dňu omeškania dlžníka so zaplatením sumy (t. j. deň po dni splatnosti dlžnej sumy). Nakoľko ku škodovej udalosti došlo po 1.2.2013 (nárok žalobcom vznikol z titulu náhrady škody) a teda žalobcovia si môžu od dlžníka nárokovať úroky z omeškania v sadzbe 5 percentuálnych bodov + základná úroková sadzba ECB. Úroky z omeškania v časovom období od 8.5.2013 do 12.11.2013 boli v sadzbe 5,50 % ročne a v období od 10.9.2014 do 15.3.2016 v sadzbe 5,05% ročne. Žalobcom preto vznikol nárok na úroky z omeškania s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie nie však v sadzbe 8,5% ale v nižšej tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku. Každý zo žalobcov prostredníctvom právneho zástupcu si uplatnil nárok na úroky počnúc od 21.6.2013 t.j. nasledujúcim dňom po doručení žaloby súdu. V tomto smere súd poukazuje, že pokiaľ žalobcovia v rade 2 a 3 vzali žalobu späť v časti o zaplatenie istiny, nestalo sa tak čo do úroku z omeškani a preto ich nárok na úroky z omeškania 8,5% ročne za obdobie od 21.6.2013 do zaplataenia u žalovanej v rade 2) zo sumy 169,02 € a u žalovaného v rade 3) zo sumy 210,60 € zamietol ako nie dôvodný.

36. Preukázateľne však omeškanie na strane žalovaného podľa názoru súdu nastalo najskôr dorúčením žaloby žalovanému vo vzťahu ku každému žalobcovi individuálne, kedy sa žalovaný reálne dozvedel, že má plniť v prospech toho - ktorého žalobcu a sumu, ktorú má uhradiť v prospech toho - ktorého žalobcu. Za takto ustáleného stavu preto vznikol žalobcovi v rade 1) nárok na zákonný úrok z omeškania od 5.8.2013 zo sumy 55,- €, žalovanej v rade 2) od 7.8.2013 zo sumy 44,30 € do zaplataenia, žalovanému v rade 3) zo sumy 648,90 € od 5.8.2013 do zaplataenia. Pokiaľ si uplatnili žalobcovia úroky za časové obdobie už od 21.6.2013, súd ich nárok na úroky zamietol. Žalovaná sa dostala do omeškania s plnením záväzku voči tomu - ktorému žalobcovi a to nasledujúcim dňom po doručení platobného rozkazu.

37. Pokiaľ súd pripustil zmenu žaloby vo vzťahu k nároku žalobcu v rade 1) tak, že žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi sumu 56,05 € spolu s 8,5% úrokom z omeškania zo sumy 56,05 € od 21.6.2013 do zaplataenia, uznesenie bolo dorúčené žalovanému dňa 2.2.2016 a teda od 3.2.2016 bolo možné priznať žalobcovi úroky zo zvýšenej sumy 1,05 €. Súd však priznal žalobcovi v rade 1) zákonný úrok v sadzbe 5,50% zo sumy 55,- € od 5.8.2013 do zaplataenia a zo sumy 1,05 € (suma navýšená v nadväznosti na posudok znalca) od 3.2.2016 do zaplataenia; žalobcovi v rade 2) 5,5% úroky z omeškania ročne zo sumy 44,30 € (rozdiel medzi uplatneným nárokom 213,42 € - čiastočné späťvzatie 169,02 €) od 7.8.2013

do zaplattenia a žalobcovi v rade 3) 5,5% úrok z omeškania ročne zo sumy 648,90 € (rozdiel medzi uplatneným nárokom 859,30 - 210,60 €) a v prevyšujúcej časti čo do nepriznania úrokov (sadzba + obdobie) nárok žalobcov zamietol.

38. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 256 ods. 1, 2 CSP

(1) Ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

(2) Ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. Vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania súd rozhodol vo vzťahu ku každému so žalobcov samostatne. Súd mal preukázané, že žalobca v rade 1) bol úspešným čo do istiny v plnom rozsahu, uplatnený nárok z pôvodnej istiny 55,- €, následne navýšenej istiny 1,05 € súd priznal v celom rozsahu, preto mu súd priznal nárok voči žalovanému v rozsahu 100%, pričom pokiaľ súd zamietol nárok čo do príslušenstva (nižšia sadzba a obdobie), išlo o nepatrný neúspech.

40. U žalobkyne v rade 2) a žalobcu v rade 3) je situácia v tomto smere odlišná.

41. Žalobkyňa v rade 2) si uplatnila nárok na zaplattenie škody v prvotne podanej žalobe v sume 213,42 € (100%) a žalobca v rade 3) si uplatnil nárok na škodu v sume 859,30 € (100%).

42. Žalobcovia uplatnený nárok vzali späť čiastočne a to žalobkyňa v rade 2) čo do sumy 169,02 € (79,24%) a žalobca v rade 3) zo sumy 210,60 € (24,49%), v tomto rozsahu preto úspešní neboli a v nadväznosti na ich dispozitívny úkon (späťvzatie) by prináležala náhrada trov konania čo do tejto sumy žalovanému postupom podľa § 256 ods. 1 CSP, nakoľko pred podaním žaloby nemali ustálený konkrétny rozsah (výšku) škody, ktorá im preukázateľne vznikla, hoci tak mohli urobiť bez akýchkoľvek pochyb. Toto možno preto považovať za úspech žalovaného. Žalobcovia mali úspech v časti o zaplattenie zvyšnej sumy škody a to žalobkyňa v rade 2) čo do sumy 44,30 € a žalobca v rade 3) čo do sumy 648,90 €.

43. Z hľadiska matematického výpočtu tento ich úspech predstavuje v % vyjadrení u žalobkyne v rade 2) v rozsahu 20,76% a u žalobcu v rade 3) v rozsahu 75,51%. U žalobkyne možno konštatovať preto s prihliadnutím k sume uplatnenej žalobou neúspech, naopak čistý úspech žalovaného v danom prípade predstavuje 58,48% v ktorom rozsahu súd priznal žalovanému voči žalobkyne v rade 2) nárok na náhradu trov konania.

44. U žalobcu v rade 3) je možné konštatovať čistý úspech v rozsahu 51,02 % (úspech žalobcu - úspech žalovaného), v ktorom percentuálnom vyjadrení mu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému, o ktorej sume podľa § 262 CSP po právoplatnosti rozsudku rozhodne samostatným uznesením poverený súdny úradník, rovnako tak vo vzťahu k nároku žalobcu v rade 1) a žalovaného vo vzťahu k žalobkyne v rade 2).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Čadca písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolaie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak strana sporu nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže druhá strana podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.

Odvolaie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.